

Liệu Apple sẽ là hãng công nghệ Mỹ cuối cùng ở Trung Quốc?

James Clayton

Phóng viên công nghệ Bắc Mỹ/BBC News

23/10/2021

Nguồn hình ảnh, Getty Images

Chụp lại hình ảnh,

Apple có sự hiện diện lớn ở Trung Quốc - không như nhiều hãng công nghệ Mỹ khác

Có một thời tất cả các hãng công nghệ khổng lồ Mỹ đều có mặt ở Trung Quốc - kể cả Facebook. Nhưng giờ đây, sự hiện diện rộng rãi của Apple ở quốc gia này càng có vẻ rõ mồn một.

Tuần trước, Microsoft, hãng vẫn hoạt động ở Trung Quốc, thông báo họ sẽ đóng cửa LinkedIn ở đây.

Microsoft nói việc phải tuân thủ theo quy định của nhà nước Trung Quốc trở nên ngày một nhiều thách thức - vì thế họ quyết định đóng.

Apple cũng có các khó khăn riêng về kiểm duyệt ở Trung Quốc. Như BBC đã đưa tin, tuần trước hai ứng dụng tôn giáo được ưa chuộng đã bị gỡ khỏi App Store của Apple.

Sau đó, ứng dụng Audible của Amazon và Yahoo Finance cũng bị gỡ xuống.

Apple Censorship, một nhóm theo dõi App Store, cho biết họ thấy có nhiều app bị gỡ xuống trong tháng này.

Vậy chuyện gì đang xảy ra?

Trấn áp mạnh các hãng công nghệ

Thật khó mà biết chuyện gì thực sự đang diễn ra sau các cánh cửa đóng kín ở Bắc Kinh.

Tuy nhiên, điều ngày càng rõ là Apple và Microsoft đang bị cuốn vào một cuộc đấu tranh giữa chính quyền và ngành công nghệ Trung Quốc.

Trung Quốc có các hãng công nghệ khổng lồ - Tencent, Alibaba và Huawei. Nhưng chính phủ Trung Quốc lo lắng về quyền lực mà các hãng này nắm trong tay.

Tháng Tư, Alibaba chấp nhận khoản tiền phạt kỷ lục 2,8 tỷ USD sau khi một cuộc điều tra kết luận họ lạm dụng vị trí thống lĩnh thị trường của mình.

Tháng Tám, chính phủ Trung Quốc công bố kế hoạch 5 năm với các quy định chặt chẽ hơn cho ngành công nghệ.

Trung Quốc cũng cấm giao dịch tiền điện tử Bitcoin.

Các công ty Mỹ cũng không thoát khỏi "chiến dịch trấn áp công nghệ lớn".

"Chiến dịch trấn áp cho thấy rằng cả Apple và Microsoft đều hiểu rõ rằng vị trí của họ là bấp bênh hơn trong những năm gần đây. Họ biết là họ cần có các bước đi thận trọng," James Griffiths, tác giả cuốn The Great Firewall of China [Vạn lý Tường lửa của Trung Quốc] cho biết.

Giọt nước cuối cùng làm tràn cốc cho Microsoft có vẻ như là một đạo luật sắp có hiệu lực vào ngày 1/11 - Luật Bảo vệ Thông tin Cá nhân (PIPL). Luật này yêu cầu hãng phải tuân thủ nhiều quy định hơn nữa.

Microsoft ám chỉ đến luật này trong một thông cáo giải thích quyết định đóng mạng LinkedIn: "Chúng tôi đang phải đối mặt với môi trường hoạt động thách thức hơn nhiều và các yêu cầu tuân thủ lớn hơn ở Trung Quốc."

Món hời từ quỷ sứ

Tuy nhiên, Apple có các mục tiêu ở Trung Quốc khác với Microsoft.

Apple đã đầu tư rất nhiều, nhiều hơn tất cả các hãng công nghệ Mỹ khác.

Trong quý vừa qua, Apple có doanh thu gần 15 tỷ USD ở Trung Quốc và Đài Loan - một con số khổng lồ.

Chuỗi cung ứng toàn cầu của hãng cũng phụ thuộc vào các nhà máy ở Trung Quốc. Và để hoạt động ở Trung Quốc, Apple biết rằng hãng phải chơi theo luật nước này - thậm chí nếu nó là kiểm duyệt.

Bạn có thể hỏi: Vì sao Apple lại không chỉ bán thiết bị ở Trung Quốc, và không cần chạy AppStore?

Các cửa hàng Apple ở Trung Quốc, như ở Thượng Hải trong hình, hoành tráng không kém các cửa hàng Apple ở các thành phố lớn trên thế giới

Vấn đề là ở chỗ, Apple tin rằng App Store và iPhone là không thể tách rời. Họ không muốn đưa ra tiền lệ cho phép người dùng tải app về iPhone bên ngoài App Store.

Lý do rõ ràng là hãng sẽ thu lời ít hơn rất nhiều. Nếu Apple bán sản phẩm ở Trung Quốc, giữ cho App Store hoạt động ở nước này là điều thiết yếu.

"Apple đã xóa app và tự kiểm duyệt trong App Store theo cách này hay cách khác trong nhiều năm," ông Graham Webster, tổng biên tập Dự án DigiChina ở Đại học Stanford bình luận.

Nhưng tác giả Griffiths cho rằng việc kiểm duyệt dần dần trở nên nghiêm ngặt hơn trong thời gian Apple có mặt ở Trung Quốc.

"Apple tự cho mình món hời từ quỹ sứ ở đây," ông nói. "Một khi bạn đồng ý xóa app, việc đó sẽ không dừng lại."

Chiến lược bí mật

Các hãng khác đã thấy các khả năng xấu trước Microsoft.

Google đã loại bỏ động cơ tìm kiếm khỏi Trung Quốc từ 2010, sau một sự cố mà hãng này nói là tấn công hacking từ Trung Quốc. Google nói họ không muốn kiểm duyệt các từ khóa tìm kiếm.

Rebecca Fannin, tác giả cuốn Silicon Dragons, cho rằng việc Microsoft bỏ LinkedIn lúc này khiến Apple trở thành "đích nhắm lớn".

Nhưng bà tin rằng Apple sẽ đấu tranh để trụ lại ở Trung Quốc.

"Apple thực sự là một trong những hãng dẫn đầu thị trường ở Trung Quốc... Tôi không nghĩ Apple sẽ rút khỏi Trung Quốc vì những lý do này trong thời gian tới," bà nói.

Điều mà chúng ta không biết là những bàn bạc diễn ra đằng sau cánh cửa đóng giữa Apple và giới chức Trung Quốc.

Nguồn hình ảnh, Reuters

Chụp lại hình ảnh,

Trung Quốc vẫn là thị trường hết sức quan trọng cho các thiết bị của Apple

Có lẽ Apple cự lại, và có lẽ nhiều app vẫn hoạt động trên App Store ở Trung Quốc vì Apple bảo vệ chúng. Chúng ta không biết chắc.

Apple hiếm khi bình luận về những chuyện này, và luôn dẫn chính sách nhân quyền của hãng, nói rằng Apple sẽ tuân thủ luật pháp ở nước mà họ hoạt động - ngay cả nếu Apple không đồng tình.

Và ở Trung Quốc, họ đã làm đúng như thế. Khi chính quyền muốn họ gỡ một app, họ gỡ xuống.

Sự hiện diện của Apple ở Trung Quốc giờ đây dường như là dư âm của một thời đã qua. Các hãng Big Tech không còn hiện diện nhiều ở Trung Quốc nữa.

Câu hỏi đặt ra ở đây là quy định, tuân thủ và kiểm duyệt ở mức nào được coi là quá mức đối với Apple.

[BBC News](https://www.bbc.com/news/technology-58111111)

